הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין עו.

מה להיא. לשאר אשתו דין הוא להחמיר ולאסור את אם אמה שכן מצינו באותו שאר לד חמור שכן אמה כשריפה: **ועוד מה היא לא חלקת כין כבה לאם אמה אף הוא וכו'.** כלומר מאי חזית דכי אמרת אוקים באתרה למילף שאר דידיה מייה וכיה דבר מדבר שנאמר דאם אמו היא בסקילה כאמו כי היכי דכשאר דידה אם אמה כאמה דילמא אוקמא באתרה וימא דכשריפה היא כבתו כי היכי דכשאר דידה אם אמה כבתה והא לא אפשר כיון דס"ל שריפה חמורה איכא למיפרך אמו בסקילה ואם אמו כשריפה: **אף היא כלבה אמורה.** כיון דרביתה הזכרים כנקבות השוה נמי נקבות כזכרים שאר אשתו כשאר ויהא אסור אף באשת חורגו ואבן הוא דאמרינן מותר אדם באשת חורגו: כלתו בסקילה בפ' ד' מיתות (לעיל דף נג.): **איכא למיפרך.** בתחילת הדין לאוסרה: **למ"ד שריפה חמורה.** ואינה לפירכא קמייתא משום דאי קושיא בתרייתא לא נדונה כלומר לא תילפינהו מהדדי ואפי' לאוסרה דכיון דלא מצית למידן מינה ומינה: ה"ג **אכל הכא כשריפה כדאשכחן באמה.** דהיינו אתרה דומיא דידיה דכלתו כאמו: **ועוד מה הוא חלקת.** כלומר מאי חזית דכי אוקמת ליה באתרה למילף שאר דידה מייה וכיה שריפה כאמה דומיא דידיה דכלתו כאמו אוקמת באתרה הכי ולמוד שאר דידיה מייה וכיה ואימא הכי כיון דבתה כשריפה לריכין אנו לענוש בכלתה מיתה חמורה מזאת ובסקילה והיינו מייה וכיה מבתה שהיא כשריפה אתה למד לכלתה סקילה שלריך אתה לאוקוי ולהחמיר בין בתה לכלתה דמה הוא אוקמת כו להחמיר כלתו מבתו אף היא וכו'. והאי לאו דון מינה ומינה הוא אלא גלויי מילתא בעלמא היא דכי יליפת שאר דידיה מייה וכיה יש לך להחמיר בכלתה מבתה ואם באת לומר כן איכא למימר דאין לך ללמוד כן אלא להשוות כלתה לאמה כי היכי דכלתו שוה לאמו הלכך איכא למימר סקילה ואיכא למימר שרפה מש"ה לא נדונה: **כבו מאנוסבו מניין.** בשאר דידיה בקבא דערות בת בנך וגו'[1] דאוקימנא[1] באונסין לא כתיבא בתו: **גלויי מלתא בעלמא הוא.** ואין זה עונש מן הדין דהא בת בתו מקורבת דבתו היא דאתיא. והיכי דמי עונש מן הדין כגון ערות אחותך בת אביך או בת אמך[1] אין לי אלא בת אביו שלא בת אמו ובת אמו שלא בת אביו ואם באתה להביא בת אביו ובת אמו מק"ו זה עונש מן הדין דהא לאו מכח קורבה דהא אתיא דזו קורבה מחמת עלמה וזו קורבה מחמת עלמה אבל הבא על בת בתו אינה קרובה לו אלא משום בתו: **אתיא הנה הנה.** לאיקורא נאמר בשארו[1] הנה ונאמר בשאר אשתו[1] הנה מה להלן בתה בבת בתו ומאחר שנתרבית להיות בבת בתו אתיא לשריפה בגזירה שוה דומה זמה בבת בתו כדאמרינן לעיל [פה.]: **הולרך הכתוב לומר וכי איש איש כהן.** דהוה ליה למימר וכת כהן וכתוב אים לומר לך בת איש מאנוסתו שאינה בת אשתו כי מחל לזנות את אביה כלומר שזנתה מאביה בשריפה: **אי מה בת כהן.** נשואה שזינתה מאחר היא בשריפה ואין טועלה בשריפה: **אף כבו מאנוסבו היא בשריפה ולא הוא.** דהיא תשרף כתיב [ויקרא כא] ולא הוא: **רבא אמר בשלמא הכס.** גבי בת כהן בנשואה או בארוסה משמעי קרא כדילפינן בפרק ד' מיתות [לעיל נא:] כי אמיקתיה לבועל מדינא דבת כהן: **ואוקמיה אדינא.** דבועל אשת איש דהא לא נפקא מכלל אשת רעהו [ויקרא כ] אבל בת בתו משום קורבא היא בין בפנויה בין בנשואה ואי מפקת לאביה מכלל דינא אהי דינא מוקמת ליה אדינא דפנויה מוקמת ליה ומפטר אפשר לומר כן השתא איהי דלא עבדא מידי מיקטלא איהו מיפטר והא קיימא לן [נ"ק דף טז:] השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה: **אל תחלל אם בתך.** אל תחללה בזנות: **יכול בכהן המשיח כבו ללוי וליסראל.** שמחללה ופוסלה מתרומה כל [6] זמן היותה תחתיו: **כמוסר כבו.** לאדם לבעילת זנות שלא לשם אישות: **תחלל.** שני חלולין משמע: **המשיח כבו לוקן.** ומתוך שאינה מקבלתו מזנה היא עליו: **זה המשסה כבו כוגרת.** שמתאוה להפקירה[6] ומזנה: **אין לך עני ביסראל.** לקמן [ע"כ] מפרש לה: **משסה כבו כוגרת לאו רשע ערוס הוא.** שמשהא אותה בשביל מלאכה הוא היא ערמת רשע שגורס להזנותה בשביל הנאתו שאין רוצה לקנות שפחה לשמשו: הכי

אמר אביי ק"ו. אבני נמי אית ליה גזירה שוה כדאמרינן לעיל אלא דקאמר הכא לא לריך ומיהו קשה מפ"ק דבכריתות (דף ה.) גבי אל תהי ג"ש קלה בעיניך דמשמע התם דאבני לא יליף בתו מאנוסתו אלא מגזירה שוה:

תני אבוה דרבי אבין כו'. מדבעי קרא משמע דלית ליה גזירה שוה דהנה הנה וזמה זמה ותימה א"כ בת בתו ובת בנו מנא ליה דבשריפה ועוד קשה דהאי איש איצטריך לכדדרשינן בפרק ד' מיתות (לעיל דף נא.) אע"פ שאינה כהנת דמאיש דריש כדפירש בקונטרס: איזהו

אמר אביי אמר קרא [1]בת איש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת אש תשרף. ויקרא כא ט [2]אל תחלל את בתך להזנותה ולא תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה. ויקרא יט כט [3]אל תחלל את בתך להזנותה דרבי אליעזר אומר זה המשיא את בתו לזקן ר"ע אומר זה המשהא בתו בוגרת אמר רב כהנא משום רבי עקיבא אין לך עני בישראל אלא רשע ערום והמשהא בתו בוגרת אטו המשהא בתו בוגרת לאו רשע ערום הוא אמר אביי הכי

מה להיא שכן אמה בשרפה תאמר בהוא שאמו בסקילה ועוד הוא כהיא מה היא לא חלקתה בה בין בתה לאם אמה אף הוא לא תחלוק בו בין בתו לאם אמו ולמאן דאמר סקילה חמורה מהאי קושיא לא נידונה אי מה הוא כלתו אסורה אף היא כלתה אסורה אמר אביי אמר קרא [1]אשת בנך היא משום אשת בנך אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום אשת בנה רבא אמר בין למ"ד דון מינה ומינה בין למאן דאמר דון מינה ואוקי באתרה לא אתיא למאן דאמר דון מינה ומינה מה הוא כלתו אסורה אף היא נמי כלתה אסורה ומינה מה הוא בסקילה אף היא נמי בסקילה למ"ד סקילה חמורה איכא למיפרך מה להוא שכן אמו בסקילה תאמר בהיא שאמה בשרפה ועוד בתה בשרפה וכלתה בסקילה הוא בעצמו יוכיח דבתו בשרפה וכלתו בסקילה אלא מה הוא לא חלקת בו בין אמו לכלתו אף היא לא תחלוק בה בין אמה לכלתה ולמ"ד שרפה חמורה מהאי קושיא לא נידונין ולמ"ד דון מינה ואוקי באתרה מה הוא כלתו אסורה אף היא כלתה אסורה ואוקי באתרה התם הוא דבסקילה אבל הכא בשרפה כראשכחן באמה למ"ד סקילה חמורה איכא למיפרך מה להוא שכן אמו בסקילה תאמר בהיא שאמה בשרפה ועוד מה הוא חלקת בו בין בתו לכלתו אף היא תחלוק בה בין בתה לכלתה ולמ"ד נמי שרפה חמורה מהאי קושיא לא נידונין בתו מאנוסתו מנין האמר אביי [4]ק"ו על בת בתו ענוש על בתו לא כל שכן וכי [5]עונשין מן הדין [6]גלויי מילתא בעלמא הוא [2]רבא אמר אמר לי ר' יצחק בר אבדימי אתיא הנה הנה אתיא זמה זמה תני אבוה דרבי אבין [7]לפי שלא למדנו לבתו מאנוסתו הוצרך הכתוב לומר [2]ובת איש כהן אי מה בת כהן היא בשרפה ואין בועלה בשרפה אף בתו מאנוסתו היא בשרפה ואין בועלה בשרפה אמר אביי אמר קרא [2]את אביה היא מחללת מי שמחללת את אביה יצתה זו שאביה מחללה רבא אמר בשלמא התם אפיקתיה מדינא דבת כהן ואוקימתה אדינא דבת ישראל הכא אדינא דמאן מוקמת ליה אדינא דפנוייה מוקמת ליה אזהרה לבתו מאנוסתו מניין בשלמא לאביי ורבא מהיכא דנפקא להו עונש מהתם נפקא להו אזהרה אלא לדתני אבוה דרבי אבין מאי אמר רבי אילעא אמר קרא [3]אל תחלל את בתך להזנותה מתקיף לה רבי יעקב אחוה דרב אחא בר יעקב האי אל תחלל את בתך להזנותה להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה לכדתניא אל תחלל את בתך להזנותה יכול בכהן המשיא את בתו ללוי וישראל הכתוב מדבר ת"ל להזנותה בחילול שבזנות הכתוב מדבר [2]במוסר את בתו שלא לשם אישות אם כן לימא קרא אל תחל מאי אל תחלל שמע מינה תרתי ואביי ורבא האי אל תחלל את בתך להזנותה מאי עבדי ליה אמר רבי מני זה המשיא את בתו לזקן כדתניא אל תחלל את בתך להזנותה רבי אליעזר אומר [2]זה המשיא את בתו לזקן ר"ע אומר זה המשהא בתו בוגרת אמר רב כהנא משום רבי עקיבא אין לך עני בישראל אלא רשע ערום והמשהא בתו בוגרת אטו המשהא בתו בוגרת לאו רשע ערום הוא אמר אביי הכי

מסורת הש"ס

(1) לעיל נד. וש"נ. (2) [יבמות פח:]. (3) [לעיל פה: וש"נ], (4) [תוספתא פ"ב], (5) ל"ל דידה וכן לקמן. רש"ש. (6) [ויקרא יח], (7) [יבמות לז.], (8) ר"ג: לתפקידה ובכ"מ כתוב אל"ל לתפקידה.

תורה אור השלם

1. ערות כלתך לא תגלה אשת בנך הוא לא תגלה ערותה:
ויקרא יח טו
2. ובת איש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף:
ויקרא כא ט
3. אל תחלל את בתך להזנותה ולא תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה:
ויקרא יט כט

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה יכול וכו' כל ימי היותה:

מוסף רש"י

וכי עונשין מן הדין. מדין ק"ו, דיני ממונות ומלות עשה והלכות עבודה ופסולי קדשים אתה למד מק"ו, אבל לא אזהרות (חגיגה יא.).

עין משפט נר מצוה

ב א מיי' פ"ב מהלכות איסורי ביאה הל' י:
ג ב מיי' פ"ב מהלכות נערה בתולה הלכה ח
ד ג מיי' מכ"א מהלכות איסורי ביאה הלכה כו
סמג עשין מה טוש"ע אה"ע סימן ב סעיף ט:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com